

Kansalaisen kirjasto

*Olennainen osa
suomalaista osaamista*

Yleisten kirjastojen
suunta
2016–2020

Kulttuurin, sivistyksen, tiedon ja osaamisen puolustaja

Yleiset kirjastot tarvitsevat kestäviä rakennuspuita omaan toimintaansa ympäristön muuttuessa nopeasti. Kuntien tiukkeneva talous, kansalaisten lisääntyvä eriarvoistuminen, perinteisten kulttuurituotteiden digitalisoituminen sekä palvelujen keskittyminen verkkoon haastavat kirjastot terästämään toimintaansa. Yleisten kirjastojen neuvosto luo yhteisiä painopisteitä kirjastojen toiminnalle lähivuosiksi. Kirjastoilla on vankka perusta

ja pitkä perinne suomalaisessa yhteiskunnassa. Uudet painotukset viedään käytäntöön kirjaston ydintä kunnioittaen.

Kirjastot tarjoavat pääsyn kulttuuriin ja tietoon sekä tukevat kansalaistaitoja.

Kirjastot puolustavat sananvapautta ja sivistystä.

Kirjastot ovat olennainen osa suomalaista osaamista, kieltä, kirjallisuutta, tasavertaisuutta ja lukutaitoa.

Kirjaston merkitys yhteiskunnalle, kirjataloudelle, lähiyhteisölle ja yksilölle on suuri.

Yleiset kirjastot tarvitsevat yhteisiä linjauksia ja toimenpiteitä, jotka kertovat, mihin suuntaan kirjastoja tulee kehittää. Yleisten kirjastojen suunta 2016–2020 -asiakirja toimikoon kuntien kirjastojen työn suuntaajana ja innostajana.

Yleisten kirjastojen neuvosto (YKN)

YKN on alueelliseen edustukseen perustuva neuvosto. Pysyvinä edustajina ovat Yleisten kirjastojen keskuskirjasto, nykyiset maakuntakirjastot ja suurten kaupunkien edustajina Espoo ja Vantaa. Lisäksi kukin nykyinen maakuntakirjastoalue valitsee keskuudestaan vaihtuvan edustajan kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

YKN koordinoi yleisten kirjastojen valtakunnallista yhteistyötä sekä edustaa yleisiä kirjastoja kansallisen kirjastoverkon toimintaan ja kehit-

tämiseen liittyvissä asioissa.

Lisäksi YKN laatii yhteisiä kannanottoja ja lausuntoja kirjastoalaa koskevista ajankohtaisista asioista.

Kirjastotoiminnan järjestämistä vastuu on lain mukaan kunnilla, mutta kirjastotoiminnan ammattimaisuus ja vaikuttavuus ovat ennen muuta kirjastojen asiantunte muksen ja kirjastojen keskinäisen verkottumisen tulosta. Tällä julkaisulla YKN haluaa edesauttaa kansalaisten yhdenvertaisuutta kirjastopalvelujen käyttäjinä.

Työryhmän jäsenet:

Salla Erho, vs. kirjastotoimenjohtaja
Rovaniemen kaupunginkirjasto – Lapin maakuntakirjasto

Tuula Haavisto, kirjastotoimen johtaja
Helsingin kaupunginkirjasto – Yleisten kirjastojen keskuskirjasto

Pirkko Lindberg, kirjastopalvelujohtaja
Tampereen kaupunginkirjasto – Pirkanmaan maakuntakirjasto

Rebekka Pilppula, kulttuuri- ja kirjastopalvelujohtaja
Joensuun seutukirjasto – Pohjois-Karjalan maakuntakirjasto

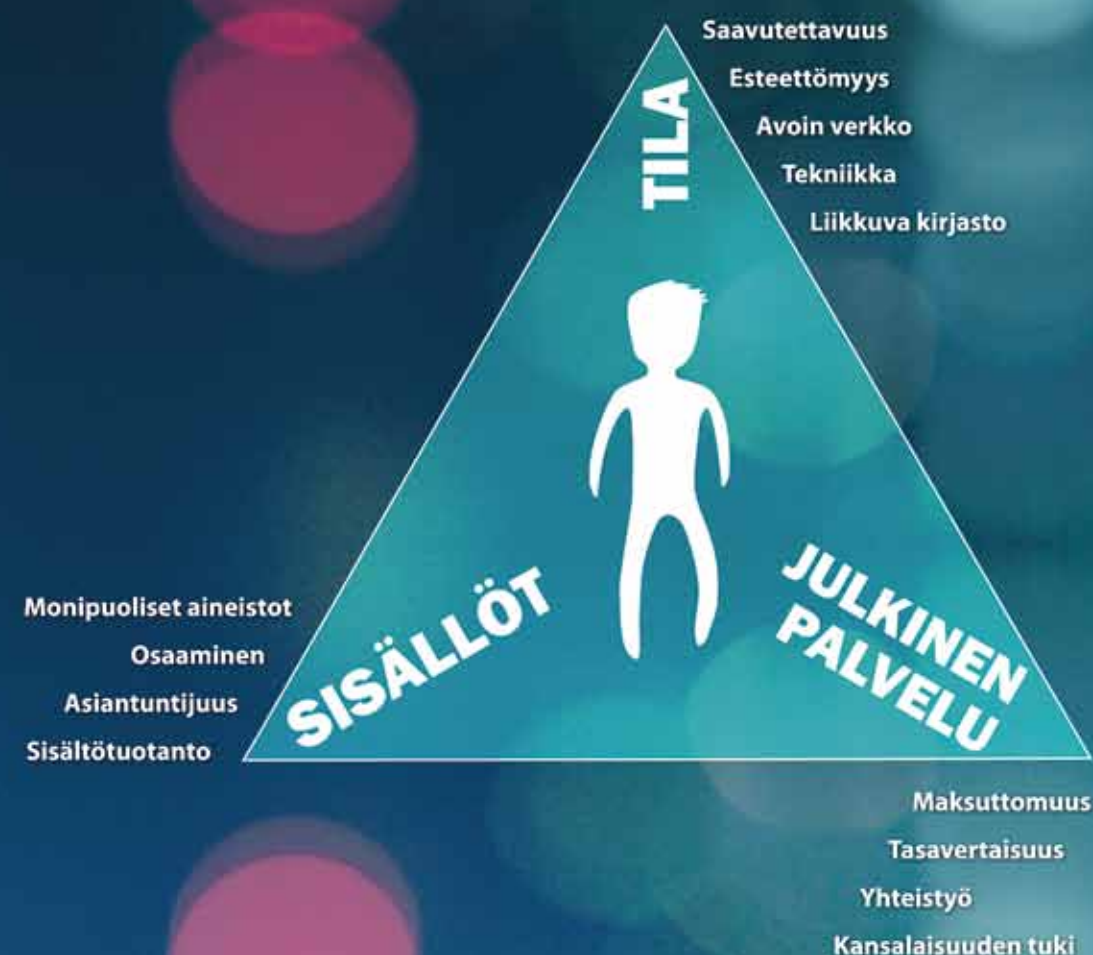
Sihteerit:

Päivi Litmanen-Peitsala, viestinnäsuunnittelija
Yleisten kirjastojen keskuskirjasto, Kirjastot.fi

Erkki Lounasvuori, johtava suunnittelija
Helsingin kaupunginkirjasto – Yleisten kirjastojen keskuskirjasto

YKN päätti syksyllä 2013, että voimassa oleva strategia 2011–2016 päivitetään ja uudistetaan vuosille 2016–2020. Sitä varten perustettiin työryhmä, joka on työstänyt nyt käsissä olevan Yleisten kirjastojen suunta 2016–2020 -asiakirjan.

Kirjasto tarjoaa mahdollisuuksia

Kirjastopalvelujen perusta

Verkkoaikana kirjastot tukevat aktiivista kansalaisuutta ja kansalaiset tarvitsevat kirjastoja yhä enemmän.

Kansalaisten sivistykselliset oikeudet

Suomen perustuslain mukaan jokaiselle on taattava yhtäläinen mahdollisuus kehittää itseään myös perusopetuksen jälkeen. Varattomuus ei saa olla esteenä.

Yleisten kirjastojen suunta -asiakirjaa laadittaessa on meneillään kirjastolain uudistus. Sen tavoitteeksi on asetettu edistää asukkaiden osallisuutta ja sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumista verkottuneessa kansalaisyhteiskunnassa sekä turvata tiedon ja kulttuurin yhdenvertainen saatavuus. Keskeisenä tavoitteena on edistää yhteiskunnallista demokratiakehitystä ja vahvistaa yleisten kirjastojen toimintaedellytyksiä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kuntaliiton Sivistyksen suunta -asiakirjan visio vuodelle 2025

"Kirjastopalvelujen asema kunnallisena peruspalveluna säilyy. Kuntien järjestämät monipuoliset, paikallisten palvelutarpeiden mukaan uudistuvat ja pääosin maksuttomat kirjastopalvelut ovat kaikenikäisten asukkaiden saavutettavissa alueellisesti tasaveroisesti koko Suomessa."

Osana hyvin organisoitunutta suomalaista kirjastoverkkoa jokainen kunnankirjasto on enemmän kuin paikallinen palvelu. Maakuntakirjastot ja kirjastojen vapaaehtoisesti perustamat kirjastokimpat ovat olennainen osa kirjastotoiminnan kehittämistä.

"Kirjastopalvelujen asema kunnallisena peruspalveluna säilyy. Kuntien

Haasteita

- lainsäädännössä tapahtuu muutoksia
- väestö ja palvelut keskittyvät kaupunkeihin
- kuntien määrä vähenee
- palveluja tuotetaan alueellisesti
- suurin osa asioinnista hoidetaan verkossa
- osaamisen kuilu kasvaa
- yksinäisyys yleistyy
- maahanmuutto ja monikulttuurisuus yleistyvät
- englantia käytetään mediassa yhä yleisemmin
- tekstin ymmärtäminen ja lukutaito heikkenevät
- asioita välitetään kuvana, elokuvana, visualisointeina
- pitkät tekstit kiinnostavat vain osaa kansalaisista
- kouluissa opetetaan lukutaidon lisäksi monilukutaitoja
- tietotekniikkaa hyödynnetään yhä laajemmin
- yksittäisten tietojen lisäksi tarvitaan ymmärrystä ilmiöistä
- joukkotiedotus ja kustantaminen keskittyvät ja kansainvälistyvät
- tieto löytyy verkosta, hakupalvelut kansainvälistyvät
- kulttuurista ja tiedosta maksetaan yhä useammin
- käsitykset yksityisyydestä muuttuvat
- tietosuojan itsestäänselvyys murenee
- kansainväliset sopimukset rajoittavat vapaata tiedonsaantia
- kansalaiset tapaavat verkossa ja kasvokkain
- yhä useampi työskentelee etänä tai yrittäjänä
- kansalaiset osallistuvat yhteiskunnallisten palvelujen kehittämiseen
- kansalaiset julkaisevat itse
- verkosta haettavat ja edelleen jaettavat palvelut valtaavat alaa

Yhteistyöllä vastauksia haasteisiin

Kirjastojen verkottuva toiminta mahdollistaa palvelujen monipuolisuuden. Yhteistyö lähtee asiakkaan tarpeista ja ylittää kuntarajat. Ylikunnallinen käyttöoikeus, yhteiset kirjastoautot ja kierrätettävä erikoisasantuntemus monipuolistavat yhteistyöhön osallistuvien kirjastojen toimintaa. Kirjastojen asema kunnallisena palveluna tulee vahvistumaan, sillä yhä useammin kansalaiset voivat käyttää kunnan muita palveluja kirjaston tiloissa.

Internetissä ei ole kuntarajoja. Maakuntakirjastoalue tai kirjastokimppa on pieni yksikkö, kun kyse on verkkopalveluista. Useat kirjastopalvelut onkin järkevää tuottaa yhdessä valtakunnallisesti ja jopa kansainvälisesti. Kirjastojen keskinäinen yhteistyö ja uudet valtakunnalliset ratkaisut ovat verkko-maailmassa välttämättömyys.

Kirjastoalan ryhmät ja kirjasto-seurat tukevat ammatillista kehittymistä ja alan kehittämistä. Ne puo-lustavat kansalaisten oikeuksia. Kansallisen yhteistyön lisäksi kansainvälinen yhteistyö on kirjastoille erittäin merkityksellistä. Yhteiset standardit, kokemusten vaihto ja yhteinen toiminta kirjasto-jen puolesta esimerkiksi tekijän-oikeusasioissa ovat perinne. Tämä on entistä tärkeämpää, kun kustan-

nustoiminta kansainvälistyy ja kes-kittyy ja tietoresursseja siirretään maksumuurien taakse.

Kansainvälistä vaikuttamista

Suomalaiset kirjastot hakevat aktiivisesti kansainvälisiä kumppaneita. Osallistuminen kehityshankkeisiin maailmanlaajuisesti ja toimiminen avoimen tiedon puolesta on jatkosakin tärkeää kansalaisyhteiskun-nan kannalta.

Merkittävimmät vaikutuskanavat ovat IFLA¹ ja EBLIDA². Nämä molemmat pyrkivät takaamaan kirjastojen toimintaedellytykset ja julkaisevat kansainvälistä toimintaympäristöä kuvaavia asiakirjoja ja haasteita. Nyt ajankohtaisia ovat:

- IFLA Trend Report
- IFLA Joint Statement on Literacy
- EBLIDA Wien Declaration

Suomen yleiset kirjastot haluavat vaikuttaa kansainväliseen työhön Suomen kirjastoseuran ja muiden alan järjestöjen kautta.

Kirjallisuustoimijoiden yhteistyötä

Kirjastot ovat olennainen osa suoma-laisen kirjallisuuden ekosysteemiä. Suomalaisen kirjallisuuden säilymi-

nen edellyttää tiivistä yhteistyötä kirjailijoiden, kustantajien, palvelu-tuottajien, kirjakauppojen ja kirjasto-jen välillä. Kirjastojen on pystyttävä tarjoamaan e-aineistoja asiakkaille kohtuullisin kustannuksin. Laaduk-kaan sisällöntarjonnan lisäksi kansa-laisten e-lukutaitojen opastajana kirjastolla on ainutlaatuinen rooli. Vain kirjastojen kautta kansa-laiset pääsevät e-aineistoihin yhtä-läisin oikeuksin.

Vastuullista verkottumista kunnassa

Kukin kirjasto on kunnassaan aktiivi-nen palvelujen tarjoaja ja yhteistyön tekijä. Julkiset palvelut sähköistyvät, kuntalaisia haastetaan mukaan palvelujen suunnitteluun ja vapaa-ehtoistyön muodot monipuolis-tuvat. Kirjasto voi tarjota tietoja, opastaa taitoja ja tarjota tiloja osal-listumiseen. Näin kirjasto on osa tehokasta julkista taloutta.

Lähikirjasto on ovi kaikkiin kirjastoihin

Kirjastot ovat aktiivisimmin käytetty osa kansakunnan muistia.

¹ International Federation for Library Associations and Institutions
² European Bureau of Library Information and Documentation Associations

Suunta-asiakirjan suositusten seuranta

YKN on hyväksynyt tämän Yleisten kirjastojen suunta -asiakirjan vuosille 2016–2020. Sen toteuttamista seurataan YKN:n kevät- ja syyskokouksissa vuosittain.

Tämä asiakirja on ennen kaikkea työväline kirjastojen toiminnalle omissa kunnissaan. YKN haluaa korostaa yhteistyön merkitystä ja nostaa esille asioita, joilla voidaan vedota oman kunnan päättäjiin. Parhaimmillaan Yleisten kirjastojen suunta 2016–2020 -työ näkyy kun kirjaston omaa strategiaa peilataan näihin yhteisiin tavoitteisiin.

Yleisten kirjastojen valtakunnallisten hankkeiden eteneminen

Yleiset kirjastot ovat mukana monissa valtakunnallisissa hankkeissa ja uusien yhteisten palvelujen suunnittelutyössä. Lähivuosien aikana moni niistä tulee vaikuttamaan myös paikalliseen toimintaan. Tiedot näistä hankkeista ja suunnitelmien etenemisestä löytyvät Kirjastot.fi:n sivustolta, linkki on sijoitettu Yleisten kirjastojen neuvoston sivuille.

Arvot

Näin luet arvoja:

- Ylimpänä esitetään painotuksia →
- Keskellä määritetään *tavoite* →
- Alla luetellaan **toimenpiteitä** →

- **Tasavertaisuus**
- **Vastuullisuus**
- **Yhteisöllisyys**
- **Rohkeus**
- **Sananvapaus**

Arvot ovat kirjastotoiminnassa syvällä. Niiden **toteuttaminen** vaatii ympäristön muuttuessa tavoitteiden **painottamista** ja painotusten muutokset näkyvät eri tavoin käytännön **toiminnassa**.

Mediataitojen tukeminen

Henkilökunnan ammattitaito

Maksuttomuus

Kaikille oikeudet ja valmiudet käyttää tietovarantoja

Tehdään neuvonnasta näkyvää ja helposti lähestyttävää

Pidetään kirjaston laitteet ja ohjelmistot ajan tasalla

Huolehditaan henkilökunnan täydennyskoulutuksesta

Lisätään asiakasopastuksia ja hyödynnetään muiden kirjastojen kokemuksia

Puolustetaan kirjaston maksuttomuutta

Vastuutetaan verkko-sisältöjen seuraaminen henkilökunnan kesken

Painotus

Tavoite

Toimenpide

Yhteiset valtakunnalliset palvelut

Sopimus-neuvottelut

Lainsäädäntöön vaikuttaminen

Verkossa oleva tieto ja kirjallisuus kaikkien käytettäväksi

Osallistutaan aktiivisesti käyttöoikeuskeskusteluun

Digitoidaan paikallisia aineistoja valtakunnalliseen käyttöön

Yleisten kirjastojen konsortio ja FinELib organisoivat ja neuvottelevat kaikkien puolesta

Saatetaan tärkeät aineistot valtakunnalliseen eKirjastoon

Otetaan valtakunnalliset palvelut aktiivisesti asiakasopastukseen mukaan

Pyritään yleisten kirjastojen yhteiseen digimedian lisensointiin

Kansalaisten valmiuksien tukeminen

Aktiivinen opastaminen ja tapahtumatoiminta

Kaikille oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskuntaan ja elinympäristöön

Autetaan asiakkaita löytämään ja käyttämään tietoa

Otetaan huomioon monikulttuurisuus resursseja suunnattaessa

Suunnataan resursseja asiakaskontakteihin ja sisältöjen avaamiseen

Määritellään tietopalvelu uudelleen

Tasaver

Kattava ja saavutettava kirjastoverkko

Laajennetut kirjastopalvelut

Valtakunnallinen tunnistautuminen

Jokaiselle mahdollisuus käydä kirjastossa

Annetaan asiakkaille käyttöoikeus oman kunnan ulkopuolisiin kirjastoihin

Suunnitellaan aukioloajat ja sijainti asiakkaiden tarpeiden mukaan

Hyödynnetään vapaaehtois-toimintaa

Tiedon avoimuus

Laadukas kuvailutieto

Asiakkaiden muuttuvien hakutapojen huomiointi

Kirjastojen aineistot helpoksi löytää ja yhdistellä muuhun tietoon

Panostetaan palveluihin, joiden avulla kirjasto löytyy helposti verkosta

Tuotetaan yhdessä palveluja, joilla kirjaston tuottamat sisällöt löytyvät hakukoneilla

Etsitään yhteinen ratkaisu kuvailutiedon tuottamiseen

Tarjotaan kirjaston verkkopalveluja muiden julkisten palvelujen osaksi

Tehdään kirjastoista ja palveluista helposti tunnistettavia

Huolehditaan verkkopalvelujen laadusta ja tarjotaan palveluja myös mobiilisti

Otetaan erityisryhmät huomioon

Tarjotaan yhteis-palveluja

Vahvistetaan kirjastoauto-toimintaa ja liikkuvia palveluja

Verkostomainen toimintatapa

Yhteisesti sovittu työnjako
alueellisesti ja valtakunnallisesti

Asiakkaille omasta kirjastosta kaikkien kirjastojen osaaminen

Johdetaan kirjastoa yhteistyöhön pyrkien

Tehdään tutuiksi valtakunnalliset palvelut ja osallistutaan niiden tuottamiseen

Arvostetaan ja hyödynnetään toisten osaamista

Tarjotaan aktiivisesti asiakkaille myös muiden kirjastojen osaamista

Eri aineisto-
tyyppeihin
perehtyminen

Laadukkaan ja luotettavan
aineiston tunnistaminen
analysoinnin ja valinnan kautta

Asiakkaat voivat jatkossakin luottaa kirjastojen sisältötuntemukseen

Panostetaan eri alojen asian-
tuntemukseen ja jaetaan se
kaikkien käyttöön

Opastetaan asiakkaita palvelu-
tilanteissa löytämään ja tunnistaa-
maan laadukkaat aineistot

Laajennetaan aineisto-
käsitystä ja tuntemusta
kattamaan uudet mediat

Kerrotaan verkon haku
koneiden monipuolisista
hakumahdollisuuksista

Huomioidaan vapaasti
käytettävissä oleva
verkkotieto yhtenä
aineistolajina

Tiedolla
johtaminen
käytännöksi

Kirjastoa
johdetaan osana
kunnan palveluja

Verovaroja
käytetään
vastuullisesti

Painotus

Tavoite

Toimenpide

Kirjasto toimimaan tehokkaasti kunnan osana

Ollaan aktiivisia
ylihallinnollisessa
yhteistyössä

Johdetaan kirjastoa
kunnan tavoitteet
tuntien

Huomioidaan kunnallisten palvelujen
tasavertainen saatavuus

Käytetään
saatavilla olevaa
tutkimustietoa
suunnittelun
apuna

Painotetaan kirjaston budjetissa
kuntalaiselle koituvaa hyötyä

Linjataan osallistuminen
muiden palvelujen tuotta-
miseen ja opastukseen

Ollaan laiteriippumattomia ja
hyödynnetään valtakunnallisia
palveluja verkkotyössä

Yksityisyyttä
kunnioittavat
tilaratkaisut

Kirjastojen verkko
palvelujen tietosuoja

Neuvonnassa huomioidaan
asiakkaan yksityisyys

Kirjastojen tietosuojaan voi jatkossakin luottaa verkossa ja fyysisessä tilassa

Kerrotaan asiakkaille verkkoon liittyvistä vaaratekijöistä ja opastetaan välttämään niitä

Suojataan yksilöidyt asiakastiedot vain kirjasto-
ammattilaisten käyttöön

Taataan kirjaston omien
järjestelmien ja yhteistyö-
sopimusten tietoturvasuus

Neuvotaan asiakkaita
henkilösuoja ja yksityisyys
säilyttäen

Huomioidaan kirjasto-
tilojen työskentely-
pisteissä yksityisyys

Yhteisöllisyys

Painotus
Tavoite
Toimenpide

Vuorovaikutteiset
toimintatavat

Yhteistyöhön suuntautuminen

Kansalaiset osallistumaan kirjastonsa palvelujen suunnitteluun

Otetaan kuntalaiset mukaan palvelujen suunnitteluun jo alkuvaiheessa

Halutaan asukkaat mukaan palvelujen tuottamiseen

Hyödynnetään osallistavaa suunnittelua johtamisessa

Tilojen
vapauttaminen
kuntalaisten
yhteisölliseen
käyttöön

Eri viran-
omaisten yhteispalvelu
kirjaston tiloissa

Kirjaston tilat avataan monipuoliseen käyttöön

Tarjotaan kirjaston tiloja eri toimijoiden tapahtuma- ja neuvontakäyttöön

Tarjotaan kirjaston tiloja ja ammattitaitoa opetuksen käyttöön

Käytetään tiloja yhdessä julkisten palvelujen, kansalaisjärjestöjen ja kulttuurituottajien kanssa

Huomioidaan yrittäjät ja freelancerit toimintaa suunniteltaessa

Kontaktit
paikallisiin yrityksiin

Pelisääntöjen laadinta

Kirjasto toimimaan yrittäjien kanssa yhteisön hyväksi

Tutkitaan aina yritys yhteistyössä hyöty kuntalaisille

Laaditaan julkisen ja yksityisen toimijoiden yhteistyölle pelisäännöt

Monenkeskinen
palvelutuotanto

Pidetään yhteistyön perustana kolmikantaa kirjasto-asukas-yritys

Oman alueen
sosiaalisen
median
tuntemus

Aktiivisuus
paikallisessa mediassa

Kirjasto osallistumaan yhteisön toimintaan verkossa

Kehitetään kirjaston palveluja osallistaviksi ja joukkoistaviksi

Osallistutaan sosiaaliseen mediaan suunnitelmallisesti

Annetaan asiakaspalvelua myös epävirallisissa verkkoyhteyksissä

Pidetään aktiivisesti yhteyttä mediaan

Tapahtumayhteistyö alueen
toimijoiden kanssa

Kirjastopalvelujen vieminen
muiden tiloihin

Kirjasto menee sinne missä tapahtuu

Järjestetään opastuksia ja palvelua omien tilojen ulkopuolella

Kerrotaan verkkopalveluista ja e-lainauksesta kunnan muissa tiloissa

Upotetaan kirjastopalveluja osaksi muita palveluja

Viedään kirjaston palveluja tapahtumiin

Rohkeus

Kokeileva kehitystyö Toimintaympäristön muutosten seuranta Uskallus epäonnistua

Kirjasto kyseenalaistamaan omaa toimintaansa

Reagoidaan kansalaisten tiedontarpeisiin ja käyttötottumuksiin	Haetaan kehityssuuntia myös muualta kuin kirjastoalan sisältä	Etsitään kehitysideoita aktiivisesti omalta henkilökunnalta ja asiakkailta
	Kokeillaan palveluja ja luovutaan niistä tarpeen mukaan	Tartutaan isoihin haasteisiin kuten palveluverkkoon, logistiikkaan tai työnjakoon

Ennakkoluuloton suhtautuminen Ajanmukaisen teknologian varmistaminen Tehokas täydennyskoulutus

Kirjasto kesyttämään teknologia osaksi asiakaspalvelua

Otetaan käyttöön samaa tekniikkaa kuin kansalaiset käyttävät	Suunnitellaan teknologiset ratkaisut asiakkaiden tarpeiden mukaan ja yhteensopivasti	Tiivistetään tekniikan avulla kirjastojen yhteistyötä
	Osataan hyödyntää pilvipalveluja ja auttaa asiakkaita yleisimpien verkkopalvelujen käytössä	Edistetään kunnassa avoimia ratkaisuja

Asiakkaan oikeuksien puolustaminen Palvelujen painotus yhteiskunnallisen epätasa-arvoisuuden vähentämiseksi

Kirjasto puolustamaan kansalaisen hyvää elämää

Kerrotaan aktiivisesti palveluista	Hyödynnetään suunnittelussa ja johtamisessa tutkimuksia ja selvityksiä, jotka kertovat elämänlaadusta ja ympäristön muutoksista	Otetaan vaikutusten arviointi osaksi paikallista ja valtakunnallista työtä
Puolustetaan asiakkaiden oikeutta saada aineistot käyttöön		

Eri osaajien yhteistyön tukeminen

Poisoppiminen ja uuden omaksuminen

Kirjaston ammattiosaaminen muuttumaan ympäristön muuttuessa

Muutetaan kirjaston tehtäväkuvia moniammatilliseen suuntaan	Hyödynnetään muiden alojen osaajia palveluja toteutettaessa
	Vapautetaan resursseja keskitettyjen palvelujen avulla
	Suunnitellaan täydennyskoulutusta ja työssä oppimista alueellisessa yhteistyössä

Oman yhteiskunnallisen
roolin ymmärtäminen

Uskallus toimia

Kirjastosta aktiivinen keskustelija

Painotus

Tavoite

Toimenpide

Lähdetään
toiminnassa
avoimuudesta

Järjestetään avoimia
keskustelutilaisuuksia

Huolehditaan kirjastosta
turvallisena keskusteluympäristönä

Otetaan aktiivisesti kantaa asiakkaan
oikeuksien puolesta ja noudetaan
Kirjastotyön eettisiä periaatteita

Mediataitojen tukeminen

Sisältöjen esiintuonti

*Kirjasto puolustamaan kansalaisten
vapaata pääsyä sisältöihin*

Nostetaan esiin vaihto-
ehtoisia aineistoja ja tieto-
varantoja digilähteistä

Autetaan asiakkaita
tekniikan ja tiedon-
haun kysymyksissä

Sa nan- vapaus

Moniarvoisuus toiminnassa

Monikulttuurisuuden huomiointi

Kantaaottavuuden hyväksyminen

Kirjasto auttamaan kansalaisia saamaan äänensä kuulluksi

Tarjotaan tilaa ja välineitä
kansalaisten omalle media-
tuotannolle ja tapahtumille

Autetaan eri sosiaali-
ja kulttuuriryhmien
näkymistä

Tuetaan yhteiskunnallista aktiivi-
suutta ja keskustelua järjestä-
mällä sille tilaa

Sensuroimattomuus

Monipuolinen kokoelma

Hyvä löydettävyyys

Kirjasto kunnioittamaan kansalaisen valintoja

Annetaan kirjastossa
tilaa kaikelle lailliselle

Suunnitellaan avoimet
tietokannat, vaivattomat
hakutavat ja asiantunteva
tietopalvelu asiakkaan
ehdoilla

Kirjoitetaan kokoelma-
politiikka ja tehdään se
julkiseksi

Tarjotaan laadukas
kokoelma, jolla on
myös syvyyttä

Yleisten kirjastojen neuvosto
www.kirjastot.fi/neuvosto

Yleisten kirjastojen suunta 2016–2020
www.kirjastot.fi/neuvosto/suunta

